

поглъщайки любовта на човека към удивителното чрез поразителни открития, не опозори така старата тауматургия²⁶, или чудотворството, че последните да започнат да изглеждат жалки и детински. Във всичките „Хиляда и една нощи“ няма нищо по-удивително от новата идея, че гласовете и звуците могат да бъдат сложени настрана като истински книги и години по-късно да бъдат накарани отново да заговорят и запеят. А в огромната съкровищница на окултното, „Разбулената Изида“²⁷, няма нищо по-прекрасно от простата истина, че всяко дете може чрез обучение да придобие безкрайно развита памет за думи, образи, звуци и понятия, дължаща се на невероятната бързина на възприятието и упражняването на творческите способности. Всичко това наред с необятното поле на непрестанно нагаждащите се усъвършенствани обществени отношения и реформи – като всички те разкриват ослепителни картини на известно очарование или брилянтна надежда – ще успее да трансформира стария романтизъм в коренно различно състояние на усещанията и асоциациите.

Това предстои – и нека! Без съмнение, старото магьосничество беше обвито в ужасен и измислен мрак, който караше вярващите в него да твърдят, че новата светлина на шаманизма никога няма да успее да го разсее. Милиони съвременни образовани хора не могат да бъдат накарани да разберат, че всички неща, с които те са свикнали, не се основават на неизменни природни закони и не са непременно вечни. За тях ще бъде трудно да проумеят, че винаги ще съществуват някаква поезия, изкуство или гледище, свършено различни от тези, с които те и техните предци са свикнали. И все пак на тях им е предел-

²⁶ Тауматургия – от гръцките думи $\theta\alpha\upsilon\mu\alpha$ (thaûma), „чудо“ и $\epsilon\acute{\rho}\gamma\omicron\nu$ (érgon), „работа“ – с този термин се обозначава способността на светците да извършват чудеса; чудотворство – *б. пр.*

²⁷ „Разбулената Изида“ – монументален труд, издаден през 1877 г., който разглежда историята, разпространението и развитието на тайното знание през вековете. Автор – Елена Петровна Блаватска (1831–1891 г.), руски философ, теософ; първата жена, съосновател на Теософско общество в Ню Йорк през 1875 г. – *б. пр.*